

Västerbottens Museum Aktiebolag
jans.heinerud@vbm.se

Beslut om stöd

Stödmottagare: Västerbottens Museum Aktiebolag
Org. nr: 556534-0527
Projektnamn: HERO
Ärende-ID: 20379769
Diariumnummer: REGAC - 151-2026

Sammanfattande beskrivning till Projektbanken

HERO History, Escape, Resistance, Outreach lyfter fram den bortglömda krigshistorien i de norra gränsområdena mellan Sverige och Norge. Projektet vänder sig till besöksnäringen i Norge och Sverige och löser problem med bristande kunskap, outnyttjade historiska platser och begränsat gränsöverskridande samarbete.

Under projektet genomförs forskning, platsutveckling och digitalisering för att göra historien mer tillgänglig. QR-skyltade leder, en interaktiv karta och en nedladdningsbar utställning skapas för att levandegöra berättelser om flyktvägar, motståndsrörelser och civila upplevelser.

Efter projektet ska resultaten leva vidare genom lokala aktörer, museer och skolor. En mer inkluderande historieskrivning etableras, där Samer, kvinnor och andra från lokalsamhället får en central plats. Genom samarbete mellan svenska och norska aktörer stärker HERO kulturarvet, skapar hållbar turism och ökar förståelsen för krigets påverkan på regionen.

Beslut

Region Västerbotten beviljar Västerbottens Museum Aktiebolag stöd för att genomföra projektet HERO enligt ansökan inkommen 2026-03-09. Stödet uppgår till 12,99 % av total finansiering, dock med högst 686 473 kr.

Beslutet har fattats med stöd av förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken).

För stödet gäller allmänna villkor enligt Bilaga 1. "Allmänna Villkor för stöd till projekt"

Beslutet kan inte överklagas.

Motivering till beslut

Region Västerbotten beviljar stöd av följande skäl:

Projektet är förenlig med Västerbottens regionala utvecklingsstrategi (RUS) prioriterat område 4. En region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i och delprioritering 4.3. Utveckla kultur och kulturarv.

Projektet uppfyller även kraven fastställda i Region Västerbottens *Agenda för hållbar regional finansiering* och bidrar i hög grad till prioritetshöjande aspekterna *Sammanhållen region* och *Positiva sociala hållbarhetseffekter*.

Projektperiod

2026-07-01 - 2029-06-30

Projektbeskrivning

Syfte: Projektet HERO - History, Escape, Resistance, Outreach syftar till att lösa flera utmaningar med fokus på hållbar krigsturism, historisk medvetenhet och gränsöverskridande samarbete. En stor utmaning är bristen på kunskap och synlighet kring regionens krigstidshistoria. Trots sin avgörande roll i andra världskriget genom militära operationer, motståndsansatser och flyktingrörelser förblir mycket av denna historia odokumenterad. Genom ny forskning kommer HERO att avslöja utsägliga historier och göra dem tillgängliga för turism, kulturarvsaktörer och allmänheten. De huvudsakliga problemen som projektet adresserar är:

- 1. Brist på kunskap och synlighet kring regionens krigshistoria**
Trots att de norra gränsområdena mellan Sverige och Norge spelade en central roll under andra världskriget genom militära operationer, motståndsrörelser och omfattande flyktingströmmar är denna historia dåligt dokumenterad och svåråtkomlig. Många berättelser om civila, motståndskämpar och flyktingar har förblivit osynliga i den offentliga historieskrivningen. HERO syftar till att fylla dessa kunskapsluckor genom forskning, dokumentation och tillgängliggörande av denna historia för allmänheten.
- 2. Outnyttjad potential för hållbar krigsturism och kulturarv**
Trots ett växande globalt intresse för krigsturism och kulturhistoriska upplevelser, har regionens krigsarbete inte fullt ut integrerats i turismsektorn. Historiska platser som fångläger, flyktingvägar, försvarslinjer och motståndsrörelsens aktiviteter saknar idag strukturerad tillgänglighet och tolkning för besökare. HERO ska utveckla dessa platser genom interaktiva verktyg, QR-skyltade leder, digitala utställningar och förbättrad guidning, vilket stärker både kulturarvet och den lokala ekonomin.
- 3. Begränsat gränsöverskridande samarbete och fragmenterad historieskrivning**
Trots att Sverige och Norge delar en gemensam krigshistoria har samverkan mellan museer, forskare och turismaktörer varit splittrad och nationellt fokuserad. Bristen på samarbete leder till en ensidig och ofullständig berättelse om de historiska händelserna. HERO kommer att skapa ett nätverk för gränsöverskridande kunskapsutbyte, där forskare, kulturarvsinstitutioner och turismaktörer arbetar tillsammans för att utveckla gemensamma utställningar, forskningsprojekt och besöksmål.

4. Otillräcklig inkludering av marginaliserade grupper i historieskrivningen
Historien om andra världskriget i de nordliga gränsområdena har ofta fokuserat på militära operationer och statliga beslut, medan civila erfarenheter och minoriteters perspektiv har hamnat i skymundan. HERO kommer att lyfta fram den samiska befolkningens roll, kvinnors insatser i motståndsrörelsen och civilbefolkningens upplevelser, för att skapa en mer inkluderande och rättvis historisk berättelse.

5. Brist på digitala och interaktiva verktyg för att sprida historien
Många historiska berättelser och platser saknar modern tillgänglighet, vilket gör att besökare och forskare har svårt att ta del av informationen. Genom att utveckla en digital interaktiv karta, en QR-baserad vandringsled och en nedladdningsbar utställning ska HERO göra regionens krigshistoria tillgänglig för fler målgrupper, både lokalt och internationellt.

Sammanfattning

Genom att adressera dessa utmaningar kommer HERO att öka den historiska förståelsen, utveckla hållbar krigsturism och stärka gränsöverskridande samarbete. Projektet säkerställer att krigsarvet i de norra gränsområdena inte bara bevaras, utan även aktiveras och tillgängliggörs för kommande generationer.

Vad projektets aktiviteter ska leda till för målgruppen på kort sikt:

På kort sikt förväntas HERO:s aktiviteter leda till ökad kunskap, engagemang och tillgänglighet för målgrupperna genom forskning, digitalisering och platsutveckling.

Förväntade effekter på kort sikt:

För turism- och kulturarvssektorn:

Nya verktyg som den interaktiva kartan och QR-trailen ger turistföretag och museer möjligheter att inkludera krigshistoria i sina erbjudanden.

Regionala och lokala aktörer får tillgång till forskningsbaserat material som kan användas i guidningar och utställningar.

För forskare och akademiker:

Tillgång till ny forskning och dokumentation av krigsarvet, inklusive berättelser från tidigare underrepresenterade grupper.

Stärkt gränsöverskridande samarbete mellan svenska och norska forskare.

För lokala beslutsfattare och förvaltningar:

Konkretiserade förslag på hur kulturarvet kan integreras i hållbar turism och regional utveckling.

Ökad förståelse för kulturarvets roll i ekonomisk och social utveckling.

För allmänheten och besökare:

Ökad kunskap om regionens krigshistoria genom digitala verktyg och utställningar.

Större engagemang hos lokalbefolkning och turister genom interaktiva upplevelser och tillgängliggjorda historiska platser.

För skolor och utbildningsinstitutioner:

Nya pedagogiska resurser och möjligheter till lärande genom digitala verktyg och fysiska besöksmål.

Inspirerande och inkluderande material som lyfter samer, kvinnors och andra civila erfarenheter under kriget.

Genom dessa aktiviteter skapas ökad medvetenhet, delaktighet och kunskapsdelning, vilket lägger grunden för långsiktiga effekter inom turism, forskning och kulturarvsbevarande.

Vilka effekter ska projektet uppnå på lång sikt:

HERO förväntas ge bestående effekter på målgrupperna och samhället genom att stärka historisk medvetenhet, utveckla hållbar turism och skapa nya möjligheter för forskning och utbildning. De långsiktiga effekterna inkluderar:

1. Ökad kunskap och medvetenhet om regionens krigshistoria

HERO:s forskning, digitala verktyg och utställningar säkerställer att regionens krigshistoria dokumenteras och bevaras för framtida generationer.

En mer inkluderande historieskrivning där samer, kvinnor och andra från lokalsamhället får en självklar plats, vilket bidrar till en mer nyanserad förståelse av andra världskrigets påverkan på regionen.

Ökad förståelse för gränsöverskridande samarbetens betydelse, både historiskt och i dagens samhälle.

2. Långsiktigt samarbete och etablerade nätverk

Projektet skapar en hållbar samarbetsstruktur mellan svenska och norska museer, forskningsinstitutioner och turismaktörer.

Nya initiativ kan utvecklas utifrån HERO:s resultat, exempelvis vidare forskning, fler kulturarvsprojekt eller utökade utställningar.

HERO bidrar till en starkare regional identitet genom att synliggöra den gemensamma historien i de norra gränsområdena.

3. Hållbar turism och ekonomisk tillväxt

Genom QR-trail, interaktiv karta och utställningar stärks regionens attraktionskraft för besökare, vilket bidrar till ökad turism och lokal ekonomisk utveckling.

Lokal näringslivsutveckling genom nya möjligheter för guider, besöksnäring och kulturarvsföretag.

Utveckling av hållbara besöksmål, där kultur och historia blir en resurs för framtida turismstrategier.

4. Förbättrade utbildningsmöjligheter

HERO:s digitala material och pedagogiska resurser möjliggör långsiktig användning i skolor och universitet, där elever och studenter får bättre insikt i regionens historia.

Nya generationer får en fördjupad förståelse för historiska händelser och deras relevans för dagens samhälle, vilket stärker demokratisk medvetenhet och kritiskt tänkande.

5. Bevarande och tillgängliggörande av kulturarv

Genom att identifiera, dokumentera och lyfta fram tidigare dolda eller underdokumenterade historiska platser, bidrar HERO till ett mer heltäckande och bevarat krigsarb.

De digitala verktygen gör att regionens historia blir globalt tillgänglig och lättillgänglig för framtida forskning, turism och undervisning.

Sammanfattning

HERO skapar en långsiktig förändring genom att stärka historisk kunskap, regional turism och gränsöverskridande samarbete. Projektets resultat kommer att leva vidare genom museer, skolor och besöksnäringen, vilket säkerställer att den nordliga gränsregionens krigshistoria förblir synlig och relevant för framtida generationer.

Indikatorer:

Regional indikator:

Namn	Värde	Måttenheter	Kommentar
Antal framtagna kunskapsunderlag, strategier och program.	1	Stycken	

EU-programmets indikatorer:

I övrigt följer Region Västerbottens de indikatorer som fastslås av förvaltande myndighet för Interreg Aurora (Länsstyrelsen Norrbotten) i samråd med projektägaren.

Aktivitetsplan

WP 1. Projektledning

Work Package 1 (WP1) ansvarar för projektets övergripande ledning, koordinering och administration för att säkerställa att HERO genomförs enligt plan, inom budget och i linje med projektmålen. Genom strukturerad styrning och tydliga kommunikationsvägar mellan partners och intressenter skapas en stabil grund för ett framgångsrikt genomförande. Work Package 1 (WP1) ansvarar för projektets övergripande ledning, koordinering och administration för att säkerställa att HERO genomförs enligt plan, inom budget och i linje med projektmålen. Genom strukturerad styrning och tydliga kommunikationsvägar mellan partners och intressenter skapas en stabil grund för ett framgångsrikt genomförande. Projektet leds av LTU och huvudpartner på norsk sida är Stiftelsen Narviksentret i Narvik. Ett projektnätverk kommer att etableras genom detta arbetspaket. Syftet med nätverket är att tillhandahålla en struktur för projektet och dess partners avseende alla aspekter av projektet, från ledning, ekonomi, administration, till forskning och kommunikation. Nätverket kommer att delas in i tre grupper; Projektledning (PM) leds av LTU, Executive Committee (ExCom) med representanter från alla partners, och en Project Group (PG) med alla individer som deltar i projektet. Nätverket kommer att ledas av PM för att säkerställa att det alltid stödjer projektets mål och partners samt är relevant för externa deltagare. De tre grupperna kommer att beskrivas ytterligare under "aktiviteter" nedan. Nätverket är viktigt inte bara för de olika aspekterna som beskrivs ovan utan också för att få alla partners att knyta an, lära känna varandra och känna sig inkluderade i projektet. Alla är viktiga och nätverket ska underlätta möten och arenor där alla partners ska kunna utbyta och dela erfarenheter, kunskap och information.

Startdatum: 2026-07-01

Slutdatum: 2029-06-30

Kostnad: 660 000

Aktiviteter

1.1 projektledning

PM sköter administration, ekonomi, anordnar möten och sprider information mellan projektpartners, men även extern kommunikation till finansiella bidragsgivare och intresseorganisationer.

PM organiserar också möten för den rådgivande gruppen (referensgruppen) och delar relevant information med dess medlemmar.

Projektledningen rapporterar till ExCom.

I kostnaderna ingår lön, resor och boende

Kostnad: 110 000

1.2 Verkställande kommitté - Executive Committee (ExCom)

Alla deltagande forskningspartner kommer att ha en representant i ExCom. Här kommer de olika projektaktiviteterna att samordnas, utvärderas och verifieras. ExCom kommer även att informera projektgruppen (PG) om pågående projektaktiviteter och planerade aktiviteter.

ExCom kommer att ha regelbundna möten, mer i början av projektet. Det kommer att hållas 6-8 möten varje år, och de flesta kommer att vara digitala onlinemöten över Zoom eller Teams. ExCom kommer att träffas personligen 1-2 gånger per år. Platsen för mötet kommer att växlas mellan partner så att alla partnerinstitutioner kommer att vara värdar för minst ett möte. Mötena personligen kommer att placeras i anslutning till andra aktiviteter för att minska kostnader och resor.

ExCom kommer att fastställa en gemensam strategi för hur man arbetar med relevansen av kulturarv av platser och evenemang från andra världskriget i Sveriges och Norges norra gränsland nu och i framtiden.

ExCom kommer att ansvara för att följa de allmänna etiska riktlinjerna i Sverige och Norge, och kommer att ansöka om etikgodkännande från Etikprövningsmyndigheten. Detta innebär att insamling och användning av alla typer av information relaterad till individer; personuppgifter, registeruppgifter, intervjuuppgifter etc. ska få särskilt tillstånd. Vi kommer att följa obligatoriska standarder och etiska riktlinjer i alla stadier av vår forskning. Extra uppmärksamhet kommer att ges till all forskning som utförs med ursprungsbefolkningar och individer på grund av deras historiska erfarenhet och position. All forskning kommer att bedrivas i enlighet med nationella samiska riktlinjer.

ExCom styr projektledningen (PM) och rapporterar till projektgruppen (PG).
I kostnaden ingår lön, resor och boende.

Kostnad: 110 000

1.3 Projektgrupp (PG)

Alla deltagare i projektet kommer att träffas två gånger per år, digitalt och/eller personligen.

Under mötena kommer olika delar av projektet att presenteras och diskuteras. Frågor kring forskningsmetoder, resultat och hur man kommunicerar projektaktiviteter utåt kommer att undersökas.

Mötena skulle vara i form av interna konferenser/workshops med inbjudna talare och deltagare. Inbjudna talare kommer att vara nationellt och internationellt uppmärksammade forskare eller andra specialister inom områden av intresse för vår projektgrupp.

Mötena personligen kommer att placeras i anslutning till andra aktiviteter för att minska kostnader och resor.

En annan viktig uppgift för projektgruppen är att diskutera och validera och antingen godkänna eller motsätta sig aktiviteter och förslag från ExCom.

I kostnaderna ingår lön, resor och boende.

Kostnad: 220 000

1.4 konferenser

Alla deltagande partners kommer att ha möjlighet att presentera pågående forskning och resultat vid nationella och internationella konferenser, workshops och seminarier. Denna typ av kommunikation är av avgörande betydelse eftersom den är direkt vägledad till det nationella/internationella forskarsamhället.

Genom att presentera pågående forskning kommer vi att ha möjlighet att diskutera viktiga vetenskapliga frågor som val av teori, metoder och resultat med kollegor och på så sätt få viktig hjälp att komma vidare i vår forskning.

Alla beslut om deltagande i konferenser kommer att fattas av ExCom.

I kostnaderna ingår lön, resor och boende.

Kostnad: 220 000

WP 2. Rådgivande grupp- Advisory Group (AG)

Ledare: Västerbottens museum Den rådgivande gruppen (AG) i HERO kommer att fungera som ett nyckelforum för diskussion, utvärdering och utveckling under hela projektet. Styrelsen består av representanter från turistnäringen, kulturarvsinstitutioner och lokala organisationer och kommer att ge insikter och rekommendationer för att stärka projektresultat. Som projektens målgrupp kommer AG att spela en central roll för att säkerställa att leveranser är relevanta, effektiva och anpassade till branschens behov. Nyckelfunktioner inkluderar: 1. Diskussion och utveckling av resultat - Bedöm projektresultat, såsom forskningsresultat, historiska spår, digitala verktyg och utställningar, och se till att de överensstämmer med historisk noggrannhet, etisk representation och hållbarhetsprinciper. 2. Idégenerering och strategisk input - Bidra med perspektiv på projektaktiviteter, föreslå nya tillvägagångssätt och förfina befintliga koncept för att maximera projektets genomslag och effektivitet inom turistsektorn. 3. Utvärdering och bedömning - Granska och utvärdera resultat, ge feedback för att förbättra genomförandet och användbarheten för kulturarvsinstitutioner, turismaktörer och allmänheten. Deras expertis inom besökarnas engagemang kommer att hjälpa till att optimera turismrelaterade resultat. 4. Underlätta praktisk tillämpning - Ge råd om hur projektresultat effektivt kan integreras i lokala och regionala turismramar och stödja långsiktig användbarhet och relevans av HEROs resultat. 5. Stärka intressentengagemanget - Koppla HERO till relevanta nätverk inom turistnäringen, förbättra samarbetet med externa partners och öka projektets räckvidd och inflytande. AG kommer att träffas under hela projektet, för att säkerställa att aktiviteterna förblir i linje med dess mål och att projektarbetet sträcker sig längre än dess formella slutförande. Deras engagemang kommer att garantera att resultaten på ett meningsfullt sätt bidrar till utvecklingen av krigsarvsturism.

Startdatum: 2026-07-01

Slutdatum: 2029-06-30

Kostnad: 550 000

Aktiviteter

2.1 Workshops

Ledare: Västerbottens museum

Den rådgivande gruppen (AG) i HERO kommer att fungera som ett nyckelforum för diskussion, utvärdering och utveckling under hela projektet. Gruppen består av representanter från turistnäringen, kulturarvsinstitutioner och lokala organisationer och kommer att ge insikter och rekommendationer för att stärka projektresultat. Som projektens målgrupp kommer AG att spela en central roll för att säkerställa att leveranser är relevanta, effektiva och anpassade till branschens behov.

Nyckelfunktioner inkluderar:

1. Diskussion och utveckling av resultat - Bedöm projektresultat, såsom forskningsresultat, historiska spår, digitala verktyg och utställningar, och se till att de överensstämmer med historisk noggrannhet, etisk representation och hållbarhetsprinciper.
2. Idégenerering och strategisk input - Bidra med perspektiv på projektaktiviteter, föreslå nya tillvägagångssätt och förfina befintliga koncept för att maximera projektets genomslag och effektivitet inom turistsektorn.
3. Utvärdering och bedömning - Granska och utvärdera resultat, ge feedback för att förbättra genomförandet och användbarheten för kulturarvsinstitutioner, turismaktörer och allmänheten. Deras expertis inom besökarnas engagemang kommer att hjälpa till att optimera turismrelaterade resultat.
4. Underlätta praktisk tillämpning - Ge råd om hur projektresultat effektivt kan integreras i lokala och regionala turismramar och stödja långsiktig användbarhet och relevans av HEROs resultat.
5. Stärka intressentengagemanget - Koppla HERO till relevanta nätverk inom turismnäringen, förbättra samarbetet med externa partners och öka projektets räckvidd och inflytande.

Varje workshop kommer att vara väldokumenterad, med viktiga takeaways och åtgärdsplaner sammanställda för implementering i efterföljande projektfaser. Dessa sessioner kommer att säkerställa att HERO-projektet förblir dynamiskt, innovativt och lyhört för de föränderliga kraven från gränsöverskridande krigsarvsturism.

Kostnad: 495 000

2.2 Marknadsföring av projektresultat

Marknadsföringen av projektresultat till Advisory Group (AG) kommer att vara en viktig process för att säkerställa att HEROs resultat når nyckelintressenter på ett effektivt sätt. AG, som består av yrkesverksamma från turism- och kulturarvssektorerna, kommer att engageras genom en strukturerad spridningsstrategi som främjar projektets resultat och resultat.

Viktiga marknadsföringsaktiviteter inkluderar:

1. Presentation av nyckelresultat - HERO kommer kontinuerligt att informera om forskningsresultat, projektresultat och slutgiltiga resultat till AG, för att säkerställa att medlemmarna är informerade och kan förespråka projektresultat inom sina respektive sektorer.
2. Anpassat informationsmaterial - Rapporter, sammanfattningar och visuellt material presenteras för att belysa nyckelresultat och underlätta förståelsen mellan AG och deras nätverk.

3. Engagemang genom digitala plattformar - AG kommer att ha tillgång till HEROs onlineplattformar som pågående referenspunkter för att komma åt och dela resultat.

4. Integrering i turismstrategier - Genom att anpassa projektresultaten till turismutvecklingsplaner kommer HERO att säkerställa att AG-medlemmar ser den praktiska tillämpningen. AG kommer att kunna införliva HEROs resultat i sin egen strategiska planering.

5. Deltagande i evenemang - AG-medlemmar kommer att bjudas in att delta i konferenser, offentliga utställningar och nätverksevenemang där HEROs resultat visas upp. Deras engagemang kommer att öka synlighet och trovärdighet och främja tvärssektoriellt samarbete.

6. Mekanismer för återkoppling och godkännande - AG tillhandahåller rekommendationer om HEROs projektresultat, vilket kommer att stärka projektets externa kommunikationsinsatser.

Genom att systematiskt marknadsföra HEROs resultat till tAG, kommer projektet att maximera sin effekt och säkerställa att de utvecklade kunskaps- och turismstrategierna är allmänt erkända, utnyttjade och upprätthålls utöver projektets officiella varaktighet.

Kostnad:

55 000

WP 3. Forskning

Ledare: LTU Detta arbetspaket (WP) syftar till att undersöka och dokumentera historiska krigsarb, flyktingrörelser och militära aktiviteter i norra Skandinavien under andra världskriget. Den fokuserar på två nyckelkorridorer av historisk betydelse: 1. Södra korridoren: Mo i Rana/Mosjøen - Tärna/Arjeplog 2. Norra korridoren: Bardufoss/Hamarøy/Sørfold - Kiruna/Gällivare Forskningen kommer att undersöka erfarenheter från krigstid, inklusive flyktingrörelser, militära operationer och lokala samhällens roll i att hjälpa till eller motstå krigshandlingar. Arbetsgruppen är uppdelad i forskningsuppgifter (RT) specifika för varje korridor, tillsammans med delad RT som spänner över båda regionerna, se aktiviteter nedan. Metodik Forskningen inkluderar arkivstudier, muntliga historieintervjuer, fältundersökningar och digital dokumentation. Arkivforskning - Granskning av militära dokument, regeringspolicyer och personliga vittnesmål från arkiv i Sverige, Norge, England, USA och Tyskland, Intervjuer - Samla muntliga historier från individer med kopplingar till krigstidsupplevelser, inklusive ättlingar till flyktingar och motståndsmän, som lyfter fram samer och kvinnor. Arkeologiska undersökningar och fältarbete - Utföra platsinspektioner, icke-invasiva undersökningar och utgrävningar på viktiga platser som fångläger, gränsövergångar och militära försvarsplatser. GIS och digital kartläggning - Använder GIS-teknik, LIDAR, flygfotogrammetri och 3D-modellering för att kartlägga viktiga krigstidsplatser och flyktingvägar. Förväntade resultat Historiska rapporter och publikationer Digital kartläggning och dokumentation Utställningar & offentligt engagemang Policy & turismutveckling Denna WP säkerställer en omfattande akademisk och historisk analys samtidigt som den stödjer kulturarvsturism och allmänhetens medvetenhet om krigstidshistoria i de skandinaviska gränsländerna. Alla delar av forskningen kommer att genomföras tillsammans av både norska och svenska partners.

Startdatum: 2026-07-01

Slutdatum: 2029-06-30

Kostnad: 7 727 500

Aktiviteter

3.1 Södra korridoren

Korridorspecifika forskningsuppgifter för Mo i Rana/Mosjøen - Tärna/Arjeplog.

RT 3.1.1 Fångläger - Kartlägga och analysera krigsfångläger, tvångsarbetsläger och förhållandena inom dessa.

RT 3.1.2 Flyktingkategorier - Kategorisering av flyktinggrupper (t.ex. norska motståndsmän, judiska flyktingar, civila rymningar, desertörer, krigsfångar) och analysera deras erfarenheter.

RT 3.1.3 Flyktingvägar - Identifiera flyktvägar som användes för att fly det tyskockuperade Norge in i Sverige.

RT 3.1.4 Guider - Forskning om lokala guider och motståndsnätverk som underlättade gränsövergångar.

RT 3.1.5 Tyska gränsstationer - Undersöker de tyska gränsstationernas roll vid övervakning, begränsning och avlyssning av flyktingförflyttningar.

RT 3.1.6 SEPALS Allied Activity - Analysera hemliga allierade operationer (som SEPALS-nätverket) inom dessa gränsområden och hur de kan påverka flyktingvägar och andra gränsöverskridande aktiviteter.

RT 3.1.7 Svenska försvarslinjerna - Dokumentera svensk militär beredskap, inklusive befästningar och defensiva åtgärder som svar på kriget.

RT 3.1.8 Lokalt flyktingmottagande - Att studera hur svenska gränssamhällen tog emot, behandlade och hjälpte flyktingar från Norge.

I kostnaderna ingår lön, resor, boende, transport, bränsle, utrustning och bearbetning av fynd.

Kostnad:

3 575 000

3.2 Norra korridoren

Korridorspecifika forskningsuppgifter för Bardufoss/Hamarøy/Sørfold - Kiruna/Gällivare.

RT 3.2.1 Fångläger - Kartläggning och analys av krigsfångläger, tvångsarbetsläger och förhållandena inom dessa.

RT 3.2.2 Flyktingkategorier - Kategorisering av flyktinggrupper (t.ex. norska motståndsmän, judiska flyktingar, civila rymningar, desertörer, krigsfångar) och analysera deras erfarenheter.

RT 3.2.3 Flyktingvägar - Identifiera flyktvägar som användes för att fly det tyskockuperade Norge in i Sverige.

RT 3.2.4 Guider - Forskning om lokala guider och motståndsnätverk som underlättade gränsövergångar.

RT 3.2.5 Tyska gränsstationer - Undersöker de tyska gränsstationernas roll vid övervakning, begränsning och avlyssning av flyktingförflyttningar.

RT 3.2.6 SEPALS Allied Activity - Analysera hemliga allierade operationer (som SEPALS-nätverket) inom dessa gränsområden och hur de kan påverka flyktingvägar och andra gränsöverskridande aktiviteter.

RT 3.2.7 Svenska försvarslinjerna - Dokumentera svensk militär beredskap, inklusive befästningar och defensiva åtgärder som svar på kriget.

RT 3.2.8 Lokalt flyktingmottagande - Att studera hur svenska gränssamhällen tog emot, behandlade och hjälpte flyktingar från Norge.

I kostnaderna ingår lön, resor, boende, transport, bränsle, utrustning och bearbetning av fynd.

Kostnad: 3 575 000

3.3 Gemensam korridor

Korridorspecifika forskningsuppgifter för Bardufoss/Hamarøy/Sørfold - Kiruna/Gällivare.

RT 3.2.1 Fångläger - Kartläggning och analys av krigsfångläger, tvångsarbetsläger och förhållandena inom dessa.

RT 3.2.2 Flyktingkategorier - Kategorisering av flyktinggrupper (t.ex. norska motståndsmän, judiska flyktingar, civila rymningar, desertörer, krigsfångar) och analysera deras erfarenheter.

RT 3.2.3 Flyktingvägar - Identifiera flyktvägar som användes för att fly det tyskockuperade Norge in i Sverige.

RT 3.2.4 Guider - Forskning om lokala guider och motståndsnätverk som underlättade gränsövergångar.

RT 3.2.5 Tyska gränsstationer - Undersöker de tyska gränsstationernas roll vid övervakning, begränsning och avlyssning av flyktingförflyttningar.

RT 3.2.6 SEPALS Allied Activity - Analysera hemliga allierade operationer (som SEPALS-nätverket) inom dessa gränsområden och hur de kan påverka flyktingvägar och andra gränsöverskridande aktiviteter.

RT 3.2.7 Svenska försvarslinjerna - Dokumentera svensk militär beredskap, inklusive befästningar och defensiva åtgärder som svar på kriget.

RT 3.2.8 Lokalt flyktingmottagande - Att studera hur svenska gränssamhällen tog emot, behandlade och hjälpte flyktingar från Norge.

I kostnaderna ingår lön, resor, boende, transport, bränsle, utrustning och bearbetning av fynd.

Kostnad: 577 500

WP 4. Utställning och platsutveckling

Ledare: SNS Detta arbetspaket fokuserar på skapandet och utvecklingen av historiska platser som bevarar, tolkar och kommunicerar krigstidshistorien i gränslandet Sverige-Norge. Genom ett integrerat tillvägagångssätt som kombinerar historisk forskning, digital innovation och samarbete med intressenter kommer HERO att utveckla en robust krigsarvsinfrastruktur som är tillgänglig, pedagogisk och hållbar. Syftet är att omvandla historisk kunskap till uppslukande upplevelser som engagerar både lokala samhällen och internationella besökare, vilket främjar en djupare förståelse av regionens historia från andra världskriget. Resultaten blir: 1. Interaktiv karta 2. QR-Trail 3. Digital utställning

Startdatum: 2026-07-01

Slutdatum: 2029-06-30

Kostnad: 880 000

Aktiviteter

4.1 Interaktiv karta

Interaktiv digital karta:

HERO kommer att utveckla en mobilvänlig, interaktiv digital karta som integrerar viktiga historiska platser från andra världskriget, arkivbilder, vittnesmål från överlevande och geografiska sammanhang.

Kartan kommer att vara GIS-baserad, vilket gör det möjligt för användare att utforska krigstidsplatser över gränslandet Sverige-Norge genom en intuitiv digital plattform.

Varje kartlagd plats kommer att innehålla historiska beskrivningar, personliga konton, multimedieinnehåll och QR-kodade länkar till relaterade resurser.

Användarvänligt gränssnitt: Den interaktiva kartan kommer att utformas för enkel navigering av turister, lärare, studenter och forskare, vilket säkerställer bred tillgänglighet för olika publikgrupper.

Augmented Reality (AR)-integration: Där tillämpligt kan användare uppleva AR-överslag som visar historiska rekonstruktioner av viktiga krigstidsplatser, vilket ger en djupare uppslukande upplevelse.

Användning av den interaktiva kartan:

Turism och kulturarvsfrämjande: Kartan kommer att fungera som en digital guide för besökare som utforskar andra världskrigets arv, och integreras sömlöst med lokal turisminfrastruktur.

Utbildningsverktyg: Skolor och universitet kommer att använda kartan i utbildningsmiljöer, vilket gör att eleverna kan engagera sig i krigstidshistoria på ett mer interaktivt och visuellt engagerande sätt.

Arkiv- och forskningsresurs: Historiker, forskare och arkivarier kommer att dra nytta av kartans strukturerade databas, som länkar platsspecifik information till arkivdokument och muntliga historier.

Offentligt engagemang och bidrag: Plattformen kommer att möjliggöra gemenskapsinput och historisk dokumentation från publiken, vilket gör det möjligt för lokalbefolkningen att dela minnen, berättelser och insikter om krigstidshändelser i sina regioner.

I kostnaderna ingår lön, utveckling och produktion.

Kostnad: 275 000

4.2 QR-Stig

QR-stig: Interaktiv historisk vandringsled

HERO kommer att utveckla QR-kodade historiska vandringsleder som guidar besökare genom viktiga platser från andra världskriget över de två krigsarvskorridorerna, med hjälp av en app och turistbroschyrer på flera språk. Detta är viktigt eftersom det finns platser med dålig eller ingen internetuppkoppling längs vägarna, särskilt i de mer avlägsna bergen och dalarna.

Varje plats kommer att ha QR-skyltar kopplade till multimediam innehåll, inklusive historiska beskrivningar, arkivbilder, muntliga vittnesmål och interaktiva element. QR-koderna kommer att placeras strategiskt på viktiga kulturarv, vilket säkerställer enkel tillgång till kurerad digital information.

Användning av QR-Trail:

Självguidad besökarupplevelse: QR-Trail kommer att tillåta turister, historieentusiaster och studenter att utforska andra världskrigets arv i sin egen takt, vilket ökar deras engagemang i det förflutna.

Utbildningsverktyg: Skolor och universitet kan införliva QR-Trail i historiens läroplaner, vilket ger eleverna en interaktiv fältupplevelse kopplad till krigstidshistoria.

Turism och kulturell berikning: QR-leden kommer att integreras med lokala turismtjänster, stödda guidade turer, kulturarvsvandringar och gränsöverskridande historiska upplevelser.

Samhällsengagemang och allmänhetens engagemang: Lokala samhällen och intressenter kommer att uppmuntras att bidra med historiska insikter och innehåll, vilket berikar spårens djup och noggrannhet.

I kostnaderna ingår lön, utveckling, produktion och resor.

Kostnad: 275 000

4.3. Digital utställning

HERO kommer att producera en digital utställning som kommer att vara mångsidig, tillgänglig och informativ som ökar historisk medvetenhet, främjar gränsöverskridande dialog och gör det möjligt för museer och institutioner att självständigt visa upp HEROs forskning. Genom att se till att utställningen kan laddas ner och visas samtidigt på flera platser, kommer HERO att maximera dess genomslag, nå en bred publik och främja en djupare förståelse av norra Skandinavien sk historia.

Digital utställning:

En nedladdningsbar digital utställning kommer att utvecklas, vilket möjliggör samtidig visning på flera platser. Denna utställning kommer att innehålla interaktiva kartor, arkivfotografier, muntliga historier, videoinnehåll och multimediaelement. Museer, kulturinstitutioner och utbildningscentra kommer att kunna stå som värd för utställningen självständigt, vilket säkerställer en bred räckvidd.

Den kurerade och nedladdningsbara utställningen kommer att visas på museer, kulturinstitutioner och utbildningscentra i både Sverige och Norge. Den kommer att presentera viktiga historiska berättelser, personliga vittnesmål och arkivmaterial för att ge en heltäckande bild av regionens historia från andra världskriget.

Varje museum kan också bestämma om de vill visa upp några artefakter ur sina samlingar i samband med den digitala utställningen.

Inkludering av marginaliserade röster: Utställningen kommer att betona perspektiv som traditionellt sett har förbisetts, såsom samiska samfund, kvinnor, lokala motståndsmän och civila flyktingar.

I kostnaderna ingår lön, utveckling och produktion.

Kostnad: 330 000

WP 5. Publikationer

Ledare SNS Publikationer är ett mycket bra sätt att kommunicera forskningsresultat och rön. I detta projekt har vi definierat ett antal grupper som vi vill rikta in oss på med lämpliga former av publikationer och media som beskrivs under Aktiviteter nedan.

Startdatum: 2026-07-01

Slutdatum: 2029-06-30

Kostnad: 2 090 000

Aktiviteter

5.1 monografi/antologi

Publicering av monografi/antologi, syntetisering av forskningsresultat och riktad till allmänheten. Denna publikation kommer att förklara och presentera de olika delarna av projektet på ett läsvänligt sätt. Bilder och kartor kommer att användas för att lyfta fram och förstärka texterna.

I kostnader ingår lön.

Vi kan ansöka om ytterligare medel för att ge ut boken

Kostnad: 1 540 000

5.2 Vetenskapligt granskade artiklar

Vetenskapliga artiklar i högt rankade internationella och nationella peer-reviewade tidskrifter. Dessa publikationer riktar sig till forskarsamhället.

Vi kommer att publicera totalt fyra artiklar.

Artiklarna kommer huvudsakligen att vara medförfattade och när det är lämpligt även medförfattade av partners från olika vetenskapliga områden, bl.a. Historia, teknikhistoria, arkeologi och etnografi.

I kostnader ingår lön och kostnader för open access.

Kostnad: 330 000

5.3 Turistbroschyr

En broschyr kopplad till den interaktiva kartan och QR-Trail kommer att tas fram.

Innehåll och design: HERO-broschyren kommer att utformas som en flerspråkig, visuellt engagerande guide som ger en översikt över andra världskrigets arv i de två ovannämnda korridorerna. Det kommer att innehålla historiska berättelser, fotografier, kartor och viktig platsinformation för turister och forskare.

Distribution och tillgänglighet: Broschyren kommer att göras tillgänglig i fysiska exemplar på museer, besökscentra och historiska platser samt i digitalt format för nedladdning från turist- och kulturarvswebbplatser.

Målgrupp: Det kommer att fungera som en pedagogisk resurs för skolor, en referensguide för turister och ett marknadsföringsverktyg för regional turismutveckling.

Integration med digitala plattformar: Broschyren kommer att innehålla QR-koder som länkar till den digitala utställningen, den interaktiva kartan och ytterligare onlineresurser, vilket säkerställer en sömlös koppling mellan tryckt och digitalt innehåll.

I kostnaderna ingår lön, utveckling, produktion och distribution

Kostnad: 220 000

WP 6. Datahantering

Ansvarar för hanteringen av all data som samlas in, bearbetas och lagras inom HERO-projektet. Syftet är att säkerställa att data hanteras enligt höga forskningsetiska standarder, GDPR-reglering och best practice inom digital arkivering. Detta inkluderar hantering av historiska dokument, intervjumaterial, geografisk information och digitala resurser för interaktiva kartor och utställningar.

Startdatum: 2026-07-01

Slutdatum: 2029-06-30

Kostnad: 88 000

Aktiviteter

6.1 Datahantering

Nyckelaktiviteter

Datainsamling och lagring

Insamling av arkivmaterial, muntliga vittnesmål och fältstudiedata sker enligt etablerade forskningsprotokoll.

Säker lagring av digitalt material på servrar med långsiktig hållbarhet och backup-rutiner.

GDPR och etiska riktlinjer

Hantering av personuppgifter från intervjuer och historiskt material följer GDPR och etiska riktlinjer för forskning.

Informerat samtycke säkerställs vid insamling av vittnesmål och personliga berättelser.

Tillgänglighet och delning av data

Historiska data görs tillgängliga genom digitala plattformar och interaktiva kartor för att nå både forskare och allmänhet.

Data delas med relevanta kulturarvsinstitutioner, forskningsnätverk och digitala arkiv.

Långsiktig lagring och arkivering

HERO säkerställer att insamlat material arkiveras på ett sätt som möjliggör framtida forskning och användning.

Samarbete med nationella arkiv och forskningsbibliotek för långtidsbevarande av digitala och fysiska källor.

Förväntade resultat

Säker och etisk hantering av insamlad data enligt gällande lagstiftning och forskningsstandarder.

Tillgängliggjort material genom digitala kartor, utställningar och publikationer som kan användas av både forskare och allmänhet.

Långsiktig lagring av data i samarbete med arkiv och kulturinstitutioner för framtida forskning och bevarande.

Genom att integrera en tydlig och hållbar datahanteringsstrategi säkerställer HERO att projektets insamlade material förblir en bestående resurs för forskning, utbildning och kulturarvsförvaltning.

I kostnader ingår lön.

Kostnad: 44 000

6.2 upprättande av databas

Skapa databas för primära källor: som intervjuer, fotografier, kartor och 3D-modeller gjorda över de undersökta platserna. Det kommer att vara viktigt att bevara ovannämnda data och göra den tillgänglig för andra forskare och eftervärlden.

I kostnaderna ingår lön och datalagring.

Kostnad: 44 000

Budget (Kostnads- och finansieringsplan)

Kostnad

Kostnadsslag	2026	2027	2028	2029						Totalt
Personal	629 047	1 258 094	1 258 094	629 047						3 774 282
Schablonkostnader	251 617	503 235	503 236	251 618						1 509 706
Summa kostnader	880 664	1 761 329	1 761 330	880 665						5 283 988
Projektintäkter										
Summa faktiska kostnader	880 664	1 761 329	1 761 330	880 665						5 283 988
Bidrag annat än pengar										
Summa bidrag i annat än pengar										0
Summa totala kostnader	880 664	1 761 329	1 761 330	880 665						5 283 988

Finansiering

Finansiär	2026	2027	2028	2029						Totalt
Offentligt bidrag annat än pengar										
Total offentligt bidrag annat än pengar										0
Offentlig kontantfinansiering										
LÄNSSTYRELSEN I NORRBOTTENS LÄN	572 433	1 144 864	1 144 864	572 431						3 434 592
Västerbottens Museum Aktiebolag	12 712	25 424	25 424	12 712						76 272
REGION NORRBOTTEN	116 427	232 854	232 854	116 427						698 562
LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET	44 214	88 427	88 427	44 214						265 282
REGION NORRBOTTEN	20 466	40 936	40 936	20 469						122 807
Total offentlig kontantfinansiering	766 252	1 532 505	1 532 505	766 253						4 597 515
Total offentlig finansiering	766 252	1 532 505	1 532 505	766 253						4 597 515
Privata bidrag annat än pengar										
Total privat bidrag annat än pengar										0
Privat kontantfinansiering										
Total privat kontantfinansiering										0
Total privat finansiering										0

Stöd

Finansiering	2026	2027	2028	2029						Totalt
19.1.1 Regionala utvecklingsåtgärder Regionalt projekt	114 412	228 824	228 825	114 412						686 473

Sammanställning (Stödprocent)

Stödandel av totala kostnader	12,99 %
Stödandel av stödgrundande finansiering	12,99 %

Stödandel av total finansiering	12,99 %
Andel annan offentlig finansiering	87,01 %
Andel privat finansiering	0,00 %

Rapportering och begäran om utbetalning

Stödet utbetalas i efterhand efter redovisning av faktiska utgifter.

Region Västerbotten följer rapporteringsperioder angivna i beslut från förvaltande myndighet för Interreg Aurora (Länsstyrelsen). Redovisning lämnas till Region Västerbotten i samband med redovisning till förvaltande myndighet. Projektägaren ansvarar för att skicka EU-programmets beslut om projektstöd och beslut om utbetalning av projektstöd till Region Västerbotten.

Sista datum för slutrapport

2029-07-31

Allmänna villkor för stöd

Bilaga 1. "Allmänna Villkor för stöd till projekt"

Särskilda villkor

-

Beslutets giltighet

Denna handling är beslutad och godkänd i Region Västerbottens ärendehanteringssystem och saknar därför namnunderskrift.

Beslut om beviljande av projektmedel från anslag 1:1 har fattats av verksamhetschef Nils Enwald på delegation från Regionala utvecklingsnämnden den 26 maj 2026.

Beslutet skickas enbart via e-post till: jans.heinerud@vbm.se

Vid frågor kontakta:

Strateg: Therese Burström

Telefon: 073-03 81 165

E-post: therese.burstrom@regionvasterbotten.se